

Erasmus+ Program 2. partnertalálkozó
Hajdúsámsoni Önkormányzati Óvoda- Napsugár csoport
„Ásó, kapa, gereblye...”
2025. április 04.

Óvodapedagógusok: Farkas Marianna és Veres Tamásné Móni

Csoport: Napsugár csoport- vegyes életkor

Csoportlétszám: 25 fő

Projekttema: „ Én kis kertet kerteltem...”

- A tavaszi zöldségfélék megismerése, a növények fejlődésének feltételei
- Magaságyás készítése és beültetése
- A témához kapcsolódó mesék, dalok, versek, mondókák megismerése
- Digitális eszközök alkalmazása az óvodai oktató-nevelő munkában

A tevékenység előzményei:

A hét során a gyermekek megismerkedtek a tavaszi zöldségfélékkel, azok ültetésének és termesztésének módjával és feltételeivel.

A téma feldolgozása megtörtént, a következő műveltségi területeken:

- külső világ tevékeny megismerése környezetismereti tartalmakkal
- külső világ tevékeny megismerése matematikai tartalmakkal
- verselés, mesélés
- ének-zene, énekes játék, gyermektánc
- rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Ezen kívül élményszerző séták alkalmával is bővítettük a gyermekek ismereteit, valamint a szabadjáték és fejlesztő játékok által is új ismeretekhez juttattuk őket.

A tevékenység folyamata:

1. Párhuzamosan végzett feladatok:

- a) A csoportszobában elhelyezett fejlesztő játékok használata, egyéni fejlesztési lehetőségek kihasználása
 - számszomszédok gyakorlása
 - téri tájékozódás fejlesztése, bal-jobb oldal differenciálása
 - figyelem, emlékezet, logikus gondolkodás fejlesztése Wordwall feladatok segítségével
- b) Kézműves tevékenységek- borsó mintázása lisztgyurmából sodrás, nyújtás, gömbölyítés gyakorlása önálló munkavégzés, egymás segítése
- c) Szabad játék főzés, vendéglátás a babaszobában- zöldségfélék használata

2. Verseket, dalokat, mondókákat felidézése, ismétlése az adott témával kapcsolatosan:

- Csicséri borsó bablencse...
- Ásó, kapa, gereblye...
- Kicsi borsó...
- Mag, mag...
- Ess eső, ess...
- Süss fel nap...

- Én kis kertet kerteltem...

Éneklés, mondókázás közben felelevenítjük, hogy mire van szükségük a növényeknek:
termőföld, víz, napfény, meleg

3. Interaktív mesedramatizálás: A kismadár kertje

Új mese megismertetése a gyermekekkel

A gyermekek bevonása a mesébe dalok, mondókák által

Élményszerző, szórakoztató mesélés

4. Magaságyás kicsiben

A csoportszoba teraszán közösen készítünk magaságyást

- a magaságyáshoz szükséges anyagok megismerése: gallyak, szalma, kartonpapír, zöld hulladék, termőföld

- borsó veteményezése az elkészített á

KÜLSŐ VILÁG <i>tevékeny megismerése</i>	MATEMATIKAI képesség fejlesztése	GYŰJTŐMUNKA, ÉLMÉNYEK, SZERVEZÉSI FELADATOK	SZABADIJÁTÉK
Séta a városban, piacon. Mi kell a növények fejlődéséhez? Tavaszi zöldségfélék felismerése, megnevezése (sóska, retek, újhagyma, borsó, fejes saláta...) Tavaszi zöldségek, kóstolása „Ízleld-tapintsd és találd ki!” Tavaszi zöldségek, gyümölcsök színének, formájának, illatának megbeszélése. Zöldségek szerepe az egészséges táplálkozásban – gyümölcs- és zöldségsaláta készítés.	Halmazok képzése zöldségekkel különböző szempontok szerint: gurul - nem gurul (borsó – sóska), kicsi – nagy (retk – saláta), vastag – vékony (újhagyma – sárgarépa), egészséges – egészségtelen (zöldségek – édességek).	Zöldségeket ábrázoló képek, képeskönyvek gyűjtése. Séta a környéken, a szomszéd kertek növényeinek megismerése.	Kiskert, magasságyás építése, "beültetése" műanyag és papír zöldségekkel. Zöldségpiac, salátabár a babakonyhában. Bablencse-borsó válogatás csoportversengéssel. Babzsák-bújtató és kereső. Varázsdoboz - mit tapintottál?
	Projekt neve:		KÜLSŐ KAPCSOLATOK
	Én kiskertet kerteltem... 2025. 03. 24 - 04. 04.		Óvodakertek rendbehozatala, előkészítése a szülők segítségével. Virágosítás az óvoda kertjében, udvarában illetve ablakok balkonládáiban.
VERSELÉS, MESÉLÉS	MOZGÁS	ÉNEK-ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC	FEJLESZTÉSI FELADATOK
Mesék: Borsószem hercegkisasszony, A kismadár kertje. Répa mese. A kecske és a káposzták. Az égig érő paszuly. Versek: Nemes Nagy Ágnes: Futóbab, Varga Bori: Borsómese Mondókák: Ásó, kapa, gereblye..., Kicsi borsó..., Répa, retek..., Kiskertemben uborka...,	Függés lábemeléssel, átbújás karikán. Futás, kúszás, mászás. A kúszás és a mászás változatos körülmények között (padon, rézsutos padon, emelt padon, szekrényen, szer alatt és felett). Játékok: „Krumpli ültetés” „Borsószem gyűjtés időre” "Óriás borsó posta - csapatverseny" "Répafogó".	Daloszjátékok: Én kis kertet kerteltem..., Csicsriborsó, bablencse..., Kecske ment a kiskertbe..., Zöld paradicsom..., Iglice szívem..., Bújj, bújj zöldág... Dalok: Süss fel nap..., Ess, eső ess..., Daniéknál..., Ántán titiom... Csipkefa bimbója... Fejlesztés: ritmus visszhang, gyorsuló-lassuló éneklés váltakozása, tavaszi hangulat átélése tánc és éneklés közben.	Alapvető ismeretek gyűjtése a tavaszi zöldségekről, kerti munkák sorrendjéről, kerti szerszámokról. Munkára nevelés: levelek és zöld hulladék összegyűjtése-komposztálóba hordása. Óvikert előkészítése a veteményezésre, csíráztatás, öntözés. A zöldségek fogyasztásának szervezetünkre gyakorolt jótékony hatásának megértése.
A P R O J E K T É R T É K E L É S E	A produktum szempontjából		
	Zöldségbabok készítettünk. Zöldségeket formáztunk só-liszt gyurmából. Zöldségeket vágunk ki színes papírból. Nyomdáztunk félbevágott zöldséggel. Célunk, hogy ezekkel a tevékenységekkel még tovább bővítsük a gyerekek ismeretét a zöldségekkel kapcsolatban. Ezen tevékenységek közben is tapasztalják a formájukat, színüket, méretüket, gyakorolják a nevüket. - Nagyon jó alkalom ez a színek- árnyalatok gyakorlására. - A foltok kiegészítése fejleszti a gyerekek fantáziáját.		
	A tanulás szempontjából:		
	A különböző érzékszervek bevonásával a zöldségek, gyümölcsök tulajdonságainak megismerése, megfigyelő képesség, emlékezet fejlesztése a felhasználási módok felidézésével, gyakorlásával. Ismeretek elmélyítése érzékszervek bevonásával (látás, ízlelés, tapintás, szaglás) - A tavaszi zöldségek, gyümölcsök tulajdonságainak megismerése. Halmazok képzése (zöldségekkel, gyümölcsökkel) különböző szempontok szerint. A koncentráció és a képzelet fejlesztése a versek szemléletes bemutatásával. A hallás és megfigyelőképesség fejlesztése a beszéd, ének és egyéb hangok hangerejének megkülönböztetésével, dalon, dal motívumokon való gyakorlásával. Finommotorika, képzelet fejlesztése. Mozgásigény kielégítése, szem-kéz koordináció fejlesztése. Beszédértés fejlesztése szókincsbővítéssel.		
	Társas kapcsolatok alakulása szempontjából:		
	Együtt tevékenykedés öröme közben tolerancia, türelem fejlesztése egymás kiváráásával. Társas magatartás fejlesztése, együttes tevékenységet kísérő alkalmazkodási helyzetek gyakorlásával. A közös feladatok elvégzésével együttműködő képesség fejlesztése, egymás kiváráásával türelem fejlesztése. Az empátia, az azonosulási készség fejlesztése a mese szereplőivel való azonosulással. A társas magatartás, az együttműködő képesség fejlesztése a közös tevékenykedés során jelentkező alkalmazkodást igénylő helyzetek megoldásával, egymás segítségével. Együtt dolgozás, alkalmazkodó képesség erősítése az eszközök közös használatával. Figyelem, önuralom, önfegyelm fejlesztése a gyakorlatok végzése során.		

Tordon Ákos: A kismadár kertje

Van nekem egy kertem. Benne télen-nyáron rigó ül az ágon. Feketerigó. Reggelente rigófütttyel köszönt engem, s ha a kertben üldögélek, mindig a fölibém hajló ágra telepedik, onnét mondja a meséit. Mert bizony az én rigóm mesemondó kisrigó. ezt a mesét is tőle hallottam:

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy mázas korsó, benne egy szem borsó. Ezt a borsószemet elvetette a kertjébe az egyszeri kismadár. Mert kertje is volt az egyszeri kismadárnak, a fészke mellett.

Ezután nem tett egyebet: eldicsekedett fünek-fának, hogy mennyi borsó terem majd neki a kertjében, gond nélkül élhet belőle télen. Ki is kelt a borsó. Icipici szára zöldellt a világba. Megörült a kismadár, sietett az Esőhöz.

– Eső, Eső, kedves Eső – kopogtatott be hozzá – siess hozzám, kikelt a borsóm, locsold meg a kertem!

– Ebben a hónapban szabadságon vagyok – válaszolta az Eső mérgesen a háborgatásért, és becsapta ajtaját.

– Jaj, elszárad a borsóm! – ijedezett a kismadár, s a kútágasra rebbent. Onnét kiáltott le a kútnak: –

Gémeskút, kedves kút, siess hozzám, kikelt a borsóm, locsold meg a kertem!

– No még ilyet! – képedt el az öreg gémeskút. S a kútágas akkorát reccsent mérgében, hogy ijedten röppent fel róla a kismadár.

Ahogy becsapta ajtaját az eső, tüstént lelohadt a mérge és sajnálni kezdte az egyszeri kismadarat. Fel is keltette a fiát, Záport:

– Eredj, édes fiam, locsold meg kicsit a kismadár kertjét, kertjében a borsót!

A gémeskútnak is megesett a szíve a kismadáron, s küldte a teli vödört, öntözte meg a borsót. No, nagyon nézett a Zápor, amikor feleúton megpillantotta a lassan ballagó vödört.

– Ki látott már ilyen csodát: maga megy a teli vödör! – rikkantotta és megkérdezte, hová-kihez.

– A kismadár borsóját megyek meglocsolni – válaszolta a vízzel teli vödör.

– Nem oda Buda! – zendült a Zápor szava. – A kismadár borsóját én locsolom meg!

Azzal már zúdult is a Zápor az égből a kismadár kertjére.

– Jaj, itt az özönvíz, vízőzön! – ijedt meg a kismadár a lombok alatt, s csak akkor könnyebbedett meg a szíve, amikor a szivárvány hídját verte fel a z égre. Akkorra ért oda a vizesvödör.

– Hát te mit keresel a kertemben? – csodálkozott a kismadár.

– Locsolni jöttem! – felelte a vödör, s azzal loccs! – már meg is öntözte a zápor fürdette borsót. A kismadár siránkozva nézte a tenger tócsát.

– Jaj, oda a borsóm! – sírdogált. De a borsót nem mosta el a tenger tócsa! Sőt: egykettőre bokrosodni kezdett.

– Borsócskám, borsócskám, de megnőttél! – örvendezett borsójának a kismadár. – Bizony eljött a kapá ideje!

Azzal elröppent a kapás emberhez.

– Kedves ember, kapás ember – kopogtatott be az ablakon- hozd a kapád, kapáld meg a borsóm.

– Jó, jó, kismadár, megkapálom én szívesen, ha meg tudunk egyezni a fizetség dolgában!

Abban egyeztek meg, hogy a fele termést a kapás kapja. Meg is kapálta a borsót még aznap. Másnapra már szedhették is róla a borsót. Csoda egy borsó volt! Színarany volt minden szeme! Bizony elállt az ember szeme-szája, amikor beállított a fizetségért! Csak a kismadár kesergett:

– Ó, én szerencsétlen, szegény kismadárka, egyszer vetek borsót, egyszer gazdálkodom, hogy legyen télire való eleségem, akkor is csak aranyborsó terem nekem!

– Add nekem az aranyborsót, kismadár – mondta az ember – cserébe minden télen magot szórok neked az ablakpárkányra!

A kismadár örömet odaadta az aranyborsót, s azóta minden télen odaszáll járandóságáért az ablakpárkányra; mert azt mondanom sem kell, hogy mindörökre felhagyott a gazdálkodással. Kertje sincs többé, de fészke ott van minden kertben, a ti kertetekben is.

Magaságyás készítés egyszerűen

Akármilyen egyszerű, téglalap alakú építményről is legyen szó, készítsünk előtte egy kezdetleges tervrajzot, hogy biztosan annyi anyagot szerezzünk be hozzá, mint amire szükségünk lesz.

Tulajdonképpen bármiből készíthetünk magaságyást; kőből, téglából, gumiabroncsból, hullámlemezről, de akár műanyag magaságyást is használhatunk. A leggyakoribb megoldás azonban a fa.

Ennek elkészítéséhez itt találsz egy nagyon jó videót: Szuper tartós magaságyás fából. Ezt a fa magaságyást már elláttam egy különleges öntözőrendszerrel, mely biztosítja az állandó nedvességet, ezért mindenképp érdemes behatóan tanulmányozni a videót.

A fa magaságyáshoz célszerű választás az 50 mm vastagságú 150-200 mm szélességű palló. De ha nagyon stabilra akarjuk építeni, akkor vehetünk akár gerendákat is, ezek azonban elég drágák, és mozgatni sem túl egyszerű őket!

Nagyon fontos! Mivel élelmiszereket termelünk majd benne, ne kezeljük vegyszerrel, csak sima lenolaj kencével. Legalább egy nappal korábban kenjük le, hogy az olajnak legyen ideje beszívódni a fába. Ha nagyon alaposak akarunk lenni, akkor akár kétszer is.

Ágyásunk helyének kijelölése nagyon fontos! Egyrészt mérjük le, hogy biztosan elfér-e majd ott az ágyás, úgy, hogy könnyedén körbe tudjuk járni. És persze az sem mellékes, hogy mennyit éri majd az éltető nap! Az ideális esetben az ágyás minden szegletét éri legalább néhány óra közvetlen napfény.

Méretét tekintve, a legjobb, ha az ágyás nem túl széles, maximum másfél méter, át tudunk nyúlni rajta, elérjük minden pontját. A hosszúságát leginkább a helyi adottságok és persze a pénztárcánk szabja majd meg, de 4-5 méternél ne legyen hosszabb, mert nem lesz stabil. Magassága 60-80 centi között ideális, hogy hajlongás nélkül tudjunk tevékenykedni benne.

Érdemes felásni egy kicsit a terület, ahova telepíteni fogjuk. Így biztosítjuk, hogy a felesleges víz könnyen el tudjon szivárogni, és a szükséges vízszintet is könnyen ki tudjuk alakítani.

Először is helyezzük el a merevítőket! Ezek fogják stabilan tartani a magaságyást. Lehetőleg vaskosabb gerendákat használjunk, legalább 50×50-es méretben. Kezelés után egyharmadig be kell ásni a talajba őket a leendő ágyás sarokpontjain. De ha 2 méternél hosszabb ágyást tervezünk, akkor nem árt, ha az ágyás közepéhez is teszünk egyet-egyet, hogy biztos ne tudja majd a föld súlya kinyomni az ágyás oldalát!

Kezdjük el szintenként összeszerelni! Csavarozzuk erős facsavarral az oszlopokhoz a pallókat.

Értelemszerűen alulról felfelé! Ha készen van a keret, és meggyőződünk róla, hogy erős és stabil, az alját egy ötödig töltjük fel kerti hulladékkal; falevelekkel (ne dió!), apró gallyakkal, fűnyesedékkel, stb. Ezek a későbbiekben a bomlásukkal fogják táplálni a növényeinket.

Ha nincs elegendő jó minőségű virágföldünk – hisz egy nagyobb magaságyáshoz akár több köbméter is szükséges lehet – akkor töltjük fel kétharmadig vagy akár a feléig rosszabb minőségű, mondjuk a kertből felásott földdel. Azt azonban szigorúan tartsuk be, hogy a felső felébe, de legalábbis a felső 25-30 centibe jó minőségű, szervesanyagban dús virágföld kerüljön. Ez nem lesz olcsó mulatság, de ezen ne spóroljunk, hiszen ebben fognak hízni a növényeink! A későbbiekben már nem lesz szükség ekkora beruházásra, mivel a magaságyásnak éppen az az egyik nagy előnye, hogy a jó minőségű föld nem tud „elszökni” a talajba, mint egy hagyományos veteményesben, így később már csak után kell tölteni némi földet. Feltöltés közben ne felejtjük el tömöríteni is a talajt, hogy ne maradjanak benne légbuborékok!

MAGASÁGYÁS KISOKOS

Kreatív Farmer

KINEK SZÓL A KISOKOS?

Azoknak a teljesen kezdő, vagy haladó kertészeknek, akik magaságyásos gazdálkodásban gondolkodnak és át szeretnék tekinteni többek között, az ágyás kialakításával, gondozásával és a növénytermesztéssel kapcsolatos lényegi információkat, főbb feladatokat.

ÉRDEMES MAGASÁGYÁSBAN GAZDÁLKODNOD...

- ... ha csak kevés hely áll rendelkezésedre, de többféle zöldséget szeretnél.
- ... ha a célod az egészségmegőrzés, és megbízható, azaz saját forrásból származó, vegyszermentes élelmiszereket szeretnél fogyasztani.
- ... ha rossz minőségű, kötött vagy agyagos talajjal rendelkezel.
- ... ha gondot okoz számodra a hajlatás, vagy a nagyobb fizikai igénybevételű kerti munka.

MIT NEVEZÜNK MAGASÁGYÁSNAK?

Valójában egy talajszint feletti elhelyezkedő kerti van szó, amelyet sokféleképpen megépíthetünk. A kerete leggyakrabban fából készül, de építhetjük téglából, térkökökből, vesszőfonatból vagy akár fémből, önt betonból is. Ha azonban nincs kedvünk építkezni, számos előre gyártott magaságyást találunk kertészeti üzletekben, vagy pl. a [Kreatív Farmer webáruházban](#).

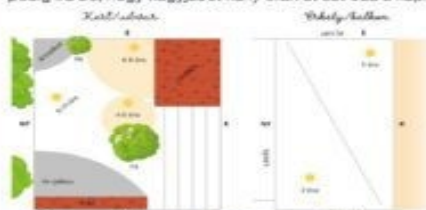
ELŐNYE:

- Földtípustól függetlenül bármilyen talajon, térkövön belefognánk a növénytermesztésbe
- Építhetjük az aszúzt
- Minimálizálhatjuk a gyomlálást
- Nincs hajlatás, nincs derékfájdalom
- A növények védve vannak
- Kis hely, nagy hozam
- Mutatóssá varázsolja a kertet
- Hatékonyabb védelem a kártevők ellen
- Kiváló táptalajt biztosít

MIT NE ÜLTESSÜNK MAGASÁGYÁSBAN?

Helyszűke miatt nem ajánljuk a jellemzően monokultúrára gazdálkodásban előforduló növényeket, borsot, paprikát, sárgarépa, fokhagymát, gombát, burgonyát, cukkinit, tojásgyökert.

Feladat: vedd elő a papírt és ceruzát, rajzold le a területedet és jelöld benne azokat a területeket, ahol teljes napfényt vagy teljes árnyék van. A többi részen pedig írd be, hogy nagyjából hány órán át süt oda a nap.

TERVEZZI!

Mielőtt bármilyen tervezésbe belevágsz, kezd el azzal, hogy leírod, magad elé veszel egy papírt és egy ceruzát, és végiggondolod az alábbiakat:

01. Milyen és mekkora terület áll rendelkezésedre a növénytermesztéshez?
02. Milyenek a fényviszonyok?
03. Mit szeretnél termeszteni?
04. Mit érdemes egy helyre ültetni?

FONTOS!

A talajszint süllyedése lassított (széles) 25-30 cm is lehet. A földet táptalaj helyettesítésével komposztal, szerves trágyával, zöldségtrágyával, amellyel egy évtized, tápanyagban gazdag talajt fogsz kapni.

MAGASÁGYÁS RÉTEGEI

- 0 (vakondháló)
- 01 vastagabb ágak, gallyak
- 02 fűnyesedék, szalma, kerti hulladék
- 03 gyeptéglá
- 04 érett komposzt, állati trágya
- 05 termőföld, palántaföld

VÉDELEM:

- Növényársítás: a növényeket úgy vetjük/ültetjük a kertben, hogy egymást védjék, erősítsék, támogassák.
- Vetésfordó: egymás után ne termesztjük ugyanazon a helyen ugyanannak a növénycsoportnak a képviselőit, hanem más igényű, típusú zöldségeket tervezünk a következő évre.
- Védőnövények: ágyásainkat vegyük körbe védőnövényekkel, illetve a zöldségek közé is ültethetjük őket, így hatékonyabban kíméltük hatásukat.
- Hasznos állatok: ragadozó rovarok odavonzásához használjunk illatos fűszert és gyógynövényeket, építsünk be rovarhoteleket. Az énekesmadaraknak tegyünk ki odúkat vagy kertünkbe ültessünk olyan bokrokat, ahol megbújhatnak, fészkelhetnek.

MAGASÁGYÁS IDŐVONAL

ÁPRILIS - MÁJUS

helyreállítás: bab, uborka, tök, paradicsom

MÁJUS

palánta kijuttatás: paradicsom, uborka, cukkini, paprika, pepperoni

JÚNIUS - JÚLIUS

helyreállítás: brokkoli, karfiol, karalábé, répa

AUGUSZTUS

helyreállítás: endívia, oszi saláták, vörös cikória, retek

SZEPTEMBER - OKTÓBER

helyreállítás: rukkóla, petrezselyem, más hidegtűrő zöldségek

TIPP:

Zöldségek közül bátran ajánljuk a babot, céklát, cukkinit, csomósparadicsomot, karalábét, kínai kelt, babodót, laskyát, paprikaféléket, paradicsomféléket, retek, salátaféléket, spenótot, újhagymát, zellert stb., nagyobb magaságyásba pedig a borsot is.